

BERGEN: Hva er spillereglene og kodene når man skal byutvikle? Her fra Jonsvollkvartalet som ble revet i 2010.

FOTO: RUNE MEYER BERENTSEN

KULTURDEBATT // Ingen tar ansvar for fellesskapet når alle byggeaktørene slåss for egne interesser.

Hvem passer på Bergens småbyer?

BYUTVIKLING

ERLING OKKENHAUG
leder av Allgrønn, nasjonalt nettverk for human stedsutvikling

EN REKKE BYGGEPROSJEKTER som er gjennomført i Bergen de senere årene har hatt liten respekt for klassiske bergenskvaliteter: småskala, variasjon, og tradisjon. Hvem er fellesskapets aktor nå som alle aktører i byggeprosessene slåss for sine egne interesser? Ingen!

BERGENSERE FLEST kvier seg for å gå inn i debatten om stedsutvikling. Det innebærer en høy sosial risiko å bry seg, fordi utbyggingsprosjekter ofte blir frontet av profilerte personer med posisjon og makt i byen. Folk flest har også problemer med å forstå språket som arkitekter og utbyggere bruker.

● Innbyggerne har selv ansvar for å ivareta byen sin. Motkrefter burde i større grad være med å sette premisser for planlegging som sikrer at prosjektene tilfører lokalsamfunnene nye kvaliteter.

Byens politikere ønsker å vise at de får til noe. Ofte er det tette bånd mellom lokalpolitikere og utbyggere, noe som gjør det vanskelig å sikre gode nok prosesser som ivaretar steders særpreget.

De folkevalgte må bestemme «ek-

stremkvalitetene» i Bergen. Hva er spillereglene og kodene når man skal byutvikle? Prinsipielle kjøreregler for hva stedet trenger og tåler, fører til mindre konflikter.

Utbyggere definerer hva som er «god økonomi» og kan med det diktere sine premisser. De presenterer ofte fantasifulle glansbilder for å selge inn sine planer. For så å banalisere det man har solgt inn, med trang økonomi som begrunnelse.

● Varierte utbygginger gir ikke bare et større marked, men innebærer også mindre risiko. Hvis man bidrar til å videreutvikle Bergen med byens tradisjon (koder) og inviterer andre til medvirkning, vil man møte mindre protester og få større forutsigbarhet i sine investeringer.

Bergens kommuneforvaltning legger ofte frem alt for løse reguleringsbestemmelser, som oftest kun med definerte volumer og høyder. Byplankontoret burde være en faglig garantist som viser alternativer, med nye bygg som bidrar til å berike og forsterke stedet.

● Åpne prosesser og tverrfaglighet sikrer utvikling slik at man kan styrke lokale kvaliteter.

Arkitekter må sørge for grundig og kritisk fagdebatt. Man må så tåle å risikere sitt gode forhold til utbyggere, politikere og planmyndigheter.

● Få arkitekter tegner for store bebyggelser. Kanskje noen vil se prestisjen i å utvikle et helhetlig sted vel så meget som enkeltbygg?

DAGENS ANBEFALING

Delta i kulturdebatten på kulturdebatt@bt.no. Maks lengde hovedinnlegg: 4900 tegn inkl. mellomrom, spalteinnlegg 1800 tegn.

Bergens fremtid: Har innbyggerne makt nok til å påvirke hvordan Bergen skal utvikle seg? Byutvikling er tema i dokumentarfilmen «Sørlandsrefseren». BTAllmenningen inviterer til filmvisning og panelsamtale på Litteraturhuset i kveld kl. 18.30.

LIV SKOTHEIM ER JOURNALIST I BERGENS TIDENDE